

Kanta-palveluiden kokonaistilanne

Terveydenhuollon ATK-päivät 20.5.2014, Jyväskylä

Projektipäällikkö Anna Kärkkäinen

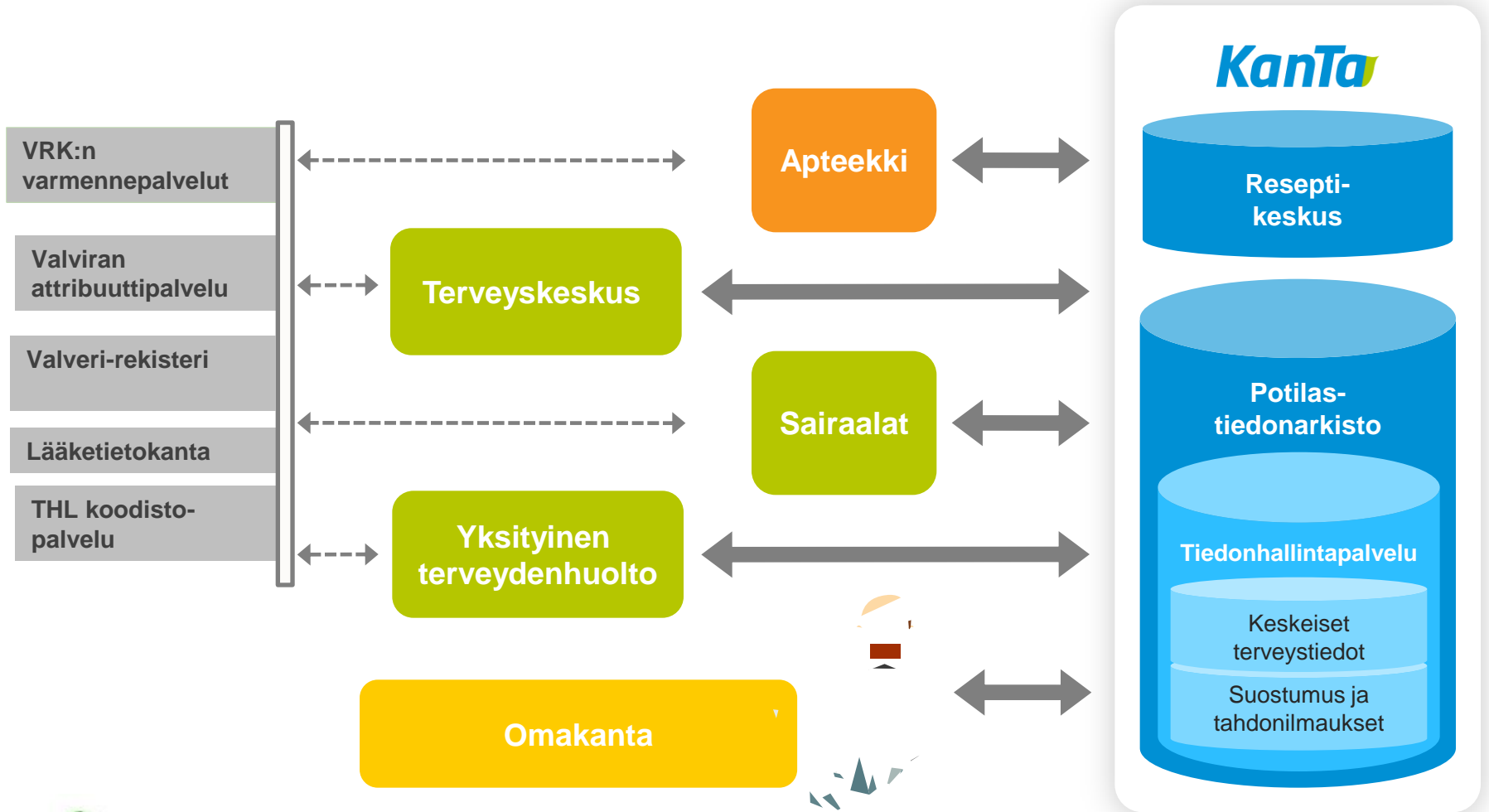
TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Esityksen sisältö

- Kanta-palveluiden hyödyntäminen terveydenhuollossa
- Potilastiedon arkiston käyttöönotto – missä mennään?
 - Julkinen terveydenhuolto
 - Yksityinen terveydenhuolto
- Mitä Kanta-palveluiden kehittämistyössä on opittu, mitä pitää jatkossa tehdä?

Kansallisten tietojärjestelmäpalveluiden kokonaisuus ja hyödyntäminen

Miten Kanta muuttaa toimintaa terveydenhuollossa?

- **Kansalainen:** omat potilastietonsa Omakanta-palvelusta. Voi hallita itse omia tietojaan sekä ottaa aktiivisemmän roolin oman terveytensä hoidossa. Voi myös hallinnoida tietojensa käyttöä terveydenhuollon eri toimintayksiköiden välillä. Tukee potilaiden mahdollisuutta valita hoitoyksikkönsä.
- **Terveydenhuollon ammattilainen:** potilaan aiemmat ja muualla tuotetut hoitotiedot käyttöön, koostettu potilasyhteenveto, voidaan välttää päällekkäisiä tutkimuksia, tiedonkulku muiden potilaan hoitoon osallistuvien kanssa
- **Arkistohallinnan ammattilainen:** sähköinen arkistointi ja automatisoitu arkistohallinta
- **Palvelunantaja ja järjestäjät:** potilastiedot käytettävissä organisaatorajoista ja -rakenteesta riippumatta. Ostopalveluiden toteutus. Sote-uudistus. Tietojärjestelmän vaihtaminen

Potilastiedon arkistoon tallennettavien tietosisältöjen vaiheistus

2014

Erikoisala- ja palvelukohtaiset, ammatilliset näkymät sekä hoitotyön yhteenveto

Neuvoloiden ja koulu/opiskelija th näkymät

Riskitiedot, lääkitys, diagnoosit, toimenpiteet jne

Laboratorion sekä radiologian pyynnöt ja lausunnot

Suostumusten haun ja asiakirjojen luovutushaut toisesta organisaatiosta

2016

Ylläpidettävä henkilötietolomake

Tahdonilmaukset

Terveys- ja hoitosuunnitelma

Lähetteet ja hoitopalautteet,

Suun terveydenhuollon asiakirjat

Todistukset ja lausunnot

Ostopalveluiden arkistointi

> 2016

Ilmoitukset kansallisiin rekistereihin

Paikallinen lomake

Hoitotyön päivittäismerkinät

Elinluovutuspyytäkirja

Muut asiakirjat

Tiedonhallintapalvelun koosteiden näyttäminen 2016 kokonaisuudessa

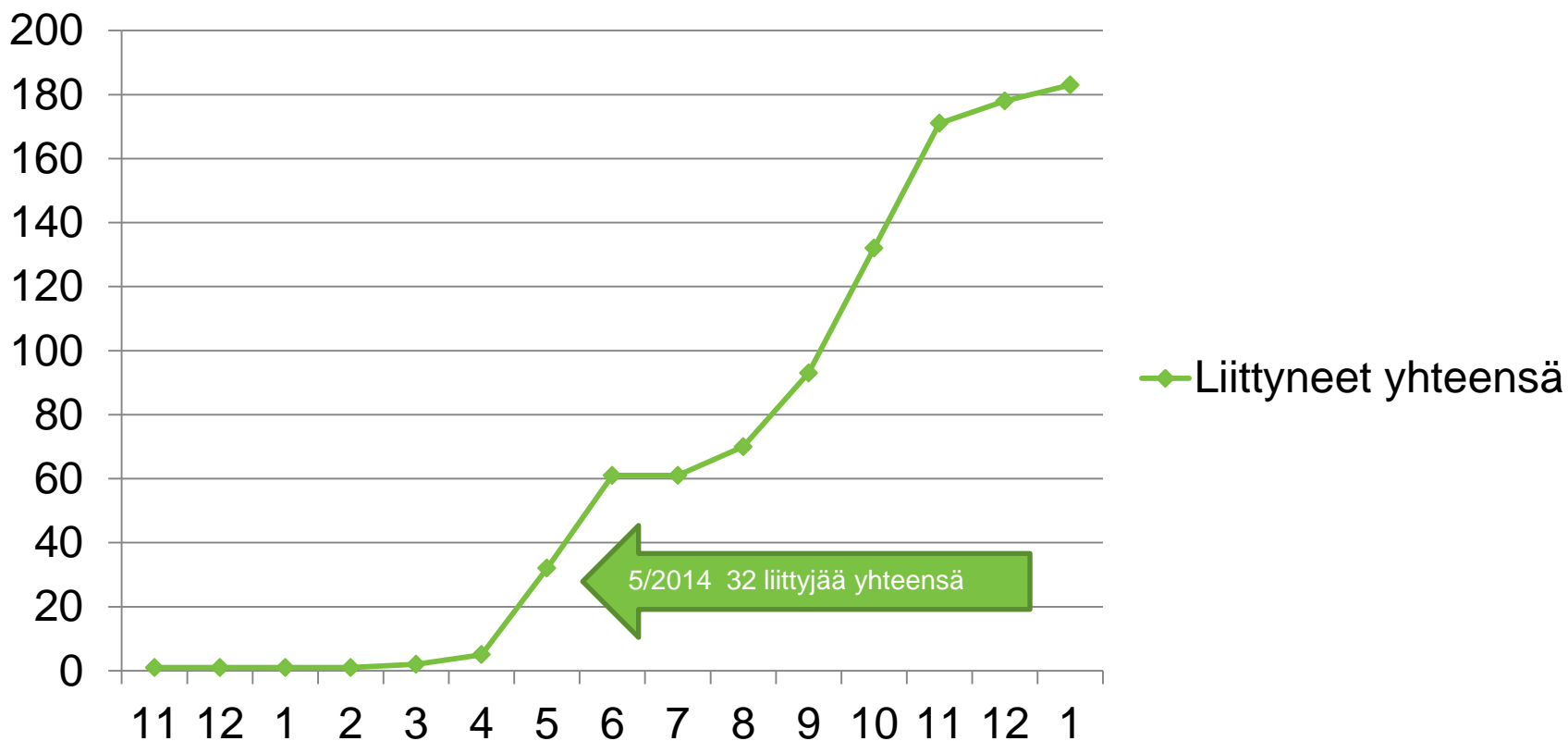
TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Omakannassa näytettävät Potilastiedon arkistoon tallennetut potilastiedot

Näky	Ei näy
✓ Suostumukset ja kiellot (Kanta, yhteisrekisteri, epSOS)	✓ Alaikäisen tiedot
✓ Muut tahdonilmaukset (elinluovutustahto, hoitotahto) -> Syksystä 2014 lukien	✓ Toisen henkilön tiedot (päättelään arkistoidun asiakirjan metatiedoista, Asiakirjan erityissisältö)
✓ Potilaskertomustiedot	✓ LÄÄ –, RIS-näkymät, lisänäkymät
✓ Tiedot Kantasta luovutetuista tiedoista	✓ Vanhat tiedot (ennen kanta-liittymistä kirjatut tiedot)
✓ Osastohoidosta loppuarvio tai väliarvio otsikon alle kirjatut tiedot (Omakanta päättelee tämän otsikkotiedosta, ei näkymätiedosta) ja VLÄÄ	✓ Osastohoitojakson tiedot (pl. väli- ja loppuarviot ja VLÄÄ)
	✓ Viivästetyt asiakirjat ja viivästytettyjen asiakirjojen luovutustiedot (metatiedoissa päivämäärätieto, joilloin asiakirja voidaan näyttää)

Potilastiedon arkiston käyttöönotto kunnallisessa terveydenhuollossa

Arkiston käyttöönoton edistyminen

Yhteisrekisteriliittymiset ensimmäinen askel kohti Potilastiedon arkistoa

- Kantaa hyödynnetään myös sairaanhoitopiirin kunnallisen terveydenhuollon yhteisen potilasrekisterin käytössä
- Yhteisrekisterin edellyttämiä tietoja potilaan informoinnista ja luovutuskielloista ylläpidetään Kannan Tiedonhallintapalvelussa
- Alueellinen tietojärjestelmä huolehtii potilastietojen luovutuksista informointi- ja kieltotietojen perusteella
- Kantaa hyödyntävät yhteisrekisteritoteutuksissa
 - Pohjois-Karjala
 - Itä-Savon sairaanhoitopiiri
 - HUS

Arvioita käyttöönottojen aikatauluista kunnallisessa terveydenhuollossa järjestelmittäin

Järjestelmä/toimittaja	Ensimmäinen käyttöönottaja	1. Käyttöönoton ajankohta
Effica/ Tieto	ISSHP	11/2013
Pegasos/ CGI	Kuopio	5/2014
Uranus/ CGI	HUS	9/2014
Acute	Kallaveden tth	9/2014
GFS/CGI	Tuusula	10/2014
Esko/ PPSHP	PPSHP	11/2014
Abilita/ Abilita*	Mustasaari	11/2014
Mediatri/ Mediconsult*	Pohjois-Karjala	10/2014

- Aikataulut tarkentuvat testausjaksojen mukaisesti

Potilastiedon arkisto on jo käytössä useissa organisaatioissa

- Liittyneitä jo useiden (5) sairaanhoitopiirien alueella (18.5. mennessä)
- Potilastiedon arkistokelpoiseksi hyväksytyt järjestelmät Efficat/ Tieto (11/2013) ja Pegasos/CGI (5/2014)
- Toukokuussa 2014 (18.5.) mennessä Potilastiedon arkiston käyttäjäksi liittyneet organisaatiot:
 - Salo, Kaarina, Raisio-Rusko (VSSH), Nurmijärvi, Espoo (HUS), Siilinjärvi (PSSH); Riihimäki (KSSH), Raahen (PSSH)
- Aiemmin liittyneet:
 - Somero, Paimio, Laitila (VSSH) 4/2014
 - Virrat-Ruovesi (PSSH) 3/2014
 - Itä-Savon sairaanhoitopiiri/Sosteri 11/2013
 - Kuopion kaupunki (arkistopilotti 2011-2012, 3 kk)

Miten Arkiston käyttöönotot jatkuvat kunnallisessa terveydenhuollossa

- **Effica**-käyttöönottojen laajentaminen
 - Toukokuussa 23 Effica-liittyjää: VSSHP 4, Satakunta 2, PSSHP 1, PPSHP 4, PSHP 3, Lappi 3, KHSHP 2, HUS 2, EPSHP 1
- **Pegasos**
 - Kuopio jatkaa käyttöä 22.5.2014
 - Toukokuussa 5 Pegasos-liittyjää ja kesäkuussa 3
- Muiden järjestelmien käyttäjät:
 - **Uranus, Acute, GFS ja Esko** aloittaneet Kelan yhteistestauksen
 - **Abilita** aloittaa toukokuun lopussa, **Mediatri** alkusyksystä
 - Myös työterveyshuollon liittymisaikataulujen suunnittelu käynnistetty
 - Myös **erillisjärjestelmien (lab, rtg)** testausta käynnistetään
- Päivitetty aikataulu liittyjittäin kanta.fi-sivuilla ([Potilastiedon](#)

Ensimmäisiä kokemuksia

- Käyttöönnotot menneet pääsääntöisesti hyvin
 - Käyttäjien kannalta eniten palautteita tullut suostumuksen hallinnasta (suostumuksen tulostus, allekirjoitus ja arkistointi) sekä palvelutapahtumien käsittelystä
 - Organisaatioilta paljon kysymyksiä ja pohdintaa mm. yhtenäisistä kirjaamiskäytännöistä, asiakirjojen käsittelystä sekä rekisterien hallinnasta
 - Toistaiseksi toteutettu arkistointia, ei vielä päästy hyödyntämään Kannassa olevaa tietoa
- ⇒ Miten Omakanta muuttaa ammattilaisen tapaa kirjata potilaskertomusmerkinnät?
- ⇒ Käyttöönottovaiheessa arkistointi tapahtuu vaiheittain ja täydentyy - osa arkistoi erillisjärjestelmän tuottamat tiedot heti ja osa myöhemmin, tietojen näyttäminen yhdenmukaistuu rakenteisten koosteiden myötä
- ⇒ Suostumustenhallinnan kokonaisuus terveydenhuollossa: Kanta-luovutusten lisäksi myös muita luovutuksia

Mitä onnistunut käyttöönotto vaatii?

Käyttöönottojen jatkaminen yksityisessä terveydenhuollossa

- Yksityinen terveydenhuolto liittyy Potilastiedon arkistoon voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti 1.9.2015 mennessä
 - Jos asiakirjojen arkistointi hoidetaan sähköisesti
- Järjestelmätoimittajat käynnistäneet ohjelmistojen kehittämisen arkistokelpoiseksi
- Terveydenhuollon toimijat aktivoituneet liittymisvalmisteluissa
- Käyttöönottojen tukirakenteet valmisteltavana, aloitetaan liittymisvalmistelujen ohjaus ja tuki syksyllä 2015
- Yksityisen terveydenhuollon erityispiirteitä
 - rekisterinpitäjäys (lääkäriasema vs. ammattinharjoittaja)
 - Arkiston käyttäjäksi mahdollisesti terveydenhuollon ammattiryhmiä, joita julkisessa terveydenhuollossa ei ole

Potilastiedon arkiston jatkokehitys

- Potilastiedon arkiston seuraavan vaiheen (2016 kokonaisuus) tietosisältö määritellään *vaiheistusasetuksessa*
 - Tietosisällöt ja niihin liittyvät toiminnalliset vaatimukset määriteltävänä
 - Mm. suun terveydenhuolto, lääkitys, todistusten välittäminen
- Vanhojen potilastietojen arkistointi
 - Pilotoimassa HUS ja Kainuu – tuotantoon syksy 2014
- Kuvien arkistointi: toteutettu PoC-hanke, jonka perusteella tuotetaan määrittelyt
- Potilaskertomuksen rakenteistaminen
 - Tarvitaan myös arvonmäärittystä esim. tehohoidossa tuotettava tieto – mitä arkistoidaan

Lopuksi

- Potilastiedon arkiston käyttöönotto on hyvässä vauhdissa
 - Liikkeelle tietojen tallentamisesta – tallennetun tiedon hyödyntäminen/ arkiston hyödyt tulevat näkyville vähitellen
- Käyttöönotto on vaatinut paljon työtä, sekä järjestelmien että toimintamallien kehittämisen osalta
 - Tekemistä riittää jatkossakin – toimintamallien kehittäminen, Kanta-palveluiden jatkokehitys
- Jatketaan kehittämistä yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon kentällä – mitä kaikkea Kanta-palvelut mahdollistaa vuonna 2024?

Kiitos!

etunimi.sukunimi@thl.fi

Kehittämisehdotukset ja
muutostoiveet osoitteeseen

kantapalvelut@thl.fi